

Chevalley-Warning-Ax (begeleider: R.S. de Jong)

Zij $\mathbb{F}_q$ een eindig lichaam met q elementen en van karakteristiek p . Zij $F(x_1, \dots, x_n) \in \mathbb{F}_q[x_1, \dots, x_n]$ een polynoom van graad d . De bekende stelling van Chevalley-Warning (1936) zegt dat als $d < n$, het aantal nulpunten $N(F)$ van F in $\mathbb{F}_q^n$ deelbaar is door p . Een bewijs van deze uitspraak is verrassend eenvoudig te geven na opgemerkt te hebben dat in $\mathbb{F}_q$ de identiteit

$$N(F) = \sum_{x \in \mathbb{F}_q^n} (1 - F(x)^{q-1})$$

geldt.

In 1964 gaf Ax een belangrijke veralgemening van dit resultaat: in bovenstaande situatie is $N(F)$ deelbaar door q . Sterker nog, laat b het grootste gehele getal zijn dat strikt kleiner is dan n/d . Dan is $N(F)$ deelbaar door q^b .

Voor deze bachelorscriptie kan naar het bewijs van Ax gekeken worden. Het maakt slim gebruik van een niet-triviaal additief karakter $\beta: \mathbb{F}_q \rightarrow \mu_p$ waarbij μ_p de groep van p -e eenheidswortels is in een uitbreiding van $\mathbb{Q}_p$, het lichaam van de p -adische getallen, en p -adische grenzen op Gauss-sommen.

Een verscherping van Chevalley-Warning-Ax is in 1971 gegeven door Katz. De ambitieuze student kan naar een bewijs van dat resultaat kijken.

Ter voorbereiding zal enige theorie over (eindige uitbreidingen van) $\mathbb{Q}_p$ bestudeerd moeten worden.

Literatuursuggesties

J. Ax, *Zeroes of polynomials over finite fields*. Amer. Jnl. Math. 86 (1964), 255–261.

P. Stevenhagen, *Local fields*. Lecture notes 2002.

D. Wan, *An elementary proof of a theorem of Katz*. Amer. Jnl. Math. 111 (1989), 1–8.